Huvudman

VÄSTERHOLMS FRISKOLA AB
ekonomi@vasterholm.se

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Västerholms friskola i Stockholms kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 30 maj 2025

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2025 genomfört en tillsyn av Västerholms friskola i Stockholms kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande om betygsättning, anmälan om kränkande behandling och studiero.

Skolinspektionen har den 30 maj 2025 beslutat att förelägga Västerholms Friskola AB senast den 30 oktober 2025 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande anmälan om kränkande behandling och 15 juni 2026 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande bedömning och betygssättning.

Västerholms Friskola AB har den 30 oktober 2025 och den 18 juni 2026 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Västerholms Friskola AB har följt föreläggandet samt om konstaterade brister har avhjälpts.

Motivering av beslutet

Bedömning och betygssättning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I beslut den 30 maj 2025 bedömde Skolinspektionen att det fanns brister i Västerholms friskolas arbete med att särskilt beakta elevens resultat på det nationella provet vid betygsättning i ämnena matematik, svenska, svenska som andra språk och de samhällsorienterande ämnena.

Av den redovisning som huvudmannen inkommit med framgår att skolan vidtagit åtgärder bland annat i form av att förstelärarna genomfört fyra pedagogiska forum samt två studiedagar för att på en

verksamhetsövergripande nivå utveckla likvärdigheten inom betyg och bedömning samt skapa former för sambedömning. Ämneslag har skapats så att lärarna samverkar kring undervisning och bedömning och kompetensutveckling av lärare har skett genom en föreläsning av en skolforskare inom bedömningspraktik. Vidare har en ny rutin utformats för att skriftligt dokumentera hur nationella prov särskilt har beaktats vid betygsättningen. Västerholms friskola har inför läsåret 2026/27 utökat antalet förstelärare med fyra stycken vilket kommer användas till att inrätta en analysgrupp som ska arbeta med systematiskt kvalitetsarbete och likvärdighet inom elevers kunskapsutveckling. Ytterligare tid kommer även att avsättas till samverkan mellan lärare för ytterligare utveckling av undervisningen och för att säkerställa likvärdighet avseende betyg och bedömning. Västerholms friskola har under läsåret 2026/27 avsikten att genomföra ytterligare kompetensutveckling med extern föreläsare inom området.

Huvudmannen har även redovisat vilka elever som gjort nationella prov i matematik, svenska, svenska som andra och de samhällsorienterande ämnena under vårterminen 2026 och vad de har fått för betyg på det nationella provet respektive på det ämne för vilket provet gjordes och i de fall elevens betyg avviker från resultatet på det nationella provet har huvudmannen redovisat hur det nationella provet särskilt beaktats vid betygssättningen av ämnet. Av redovisningen framgår följande för årskurs 9. I ämnet matematik har cirka 10,6% av eleverna har fått högre betyg än resultatet på nationella provet. I ämnet historia har cirka 18,8% av eleverna har fått högre betyg än resultatet på nationella provet. I ämnet svenska har cirka 25% av eleverna har fått högre betyg än resultatet på nationella provet. I ämnet svenska som andra språk har cirka 12,2% av eleverna har fått högre betyg än resultatet på nationella provet.

Rättslig reglering

Vid betygssättning i ett ämne som det ges ett nationellt prov i ska elevens resultat på det provet särskilt beaktas. Provresultatet eller resultat på delprov ska dock inte särskilt beaktas om det finns särskilda skäl (10 kap. 20 a § skollagen).

Syftet med de nationella proven är att stödja betygssättningen, förutom i årskurs 3 där syftet är att stödja bedömningen av elevernas kunskaper i relation till kriterierna för bedömning av kunskaper (9 kap. 20 § skolförordningen (2011:185).

Med särskilda skäl avses sådana situationer där det finns ovanliga och särskilt beaktansvärda omständigheter som gör att den betygssättande läraren ska kunna göra ett avsteg från huvudregeln att resultatet på ett nationellt prov särskilt ska beaktas vid betygssättningen. Typiskt sett bör

det vara fråga om situationer där provresultatet eller resultat på delprov inte ger en rättvisande bild av vad som tidigare är känt om elevens kunskaper och detta beror på omständigheter som eleven inte själv råder över. Det kan exempelvis vara fråga om felande teknik och hjälpmedel som inte fungerat vid ett delprov. Det kan också vara fråga om personliga förhållanden, t.ex. dödsfall i familjen eller vänkretsen eller andra omvälvande händelser. Det kan dock även vara fråga om omständigheter som eleven själv förfogar över, såsom att det har konstaterats att eleven har fuskat vid provet (Prop. 2017/18:14 s. 26).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens utredning visar att Västerholms Friskola AB vidtagit åtgärder för att se till att skolans lärare vid betygssättning i ämnen där elever genomfört nationella prov särskilt beaktar elevens resultat på det nationella provet. Huvudmannen har satt in kompetenshöjande åtgärder för lärarna och gett lärarna tid till sambedömning samt infört en ny rutin för att skriftligt dokumentera hur nationella prov särskilt har beaktats vid betygsättningen. Statistiken från läsåret 2025/26 visar även att antalet elever som har fått högre slutbetyg än resultatet av nationella provet är markant lägre i samtliga ämnen än läsåren 2023/24 och 2024/25. Skolinspektionen bedömer att Västerholms Friskola AB har följt föreläggandet i denna del och att konstaterade brister är avhjälpta.

Anmälan om kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I beslut den 30 maj 2025 bedömde Skolinspektionen att det fanns brister i Västerholms friskolas arbete att se till att lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten anmäler detta till rektorn.

Av den redovisning som huvudmannen inkommit med framgår att skolan vidtagit åtgärder bland annat i form av att alla oönskade händelser anmäls på samma ställe i skolans digitala system - vilket enligt huvudmannen medför att det på ett mer systematiskt sätt går att få en samlad bild av oönskade händelser och risken att händelser som kan vara kränkande behandling inte anmäls till rektorn minimeras. Huvudmannen har vid flera daterade tillfällen haft kompetensutveckling av personalens kunskap av regelverket kring anmälan av kränkande behandling och personalens skyldigheter att anmäla kränkningar samt det främjande och förebyggande arbetet inklusive workshop.

Huvudmannen uppger i inkommen redovisning att under perioden 30 maj – 24 oktober 2025 har 138 anmälningar om kränkande behandling inkommit till rektorn och huvudmannen. Vilket är en ökning jämfört med tidigare.

Skolinspektionen har därefter, och efter att redovisningen kommit in, informerat huvudmannen om att ny lagstiftning avseende skyldigheten att anmäla kränkande behandling trätt i kraft den 1 augusti 2026. Skolinspektionen har också informerat huvudmannen om att den nya lagstiftningen kommer att beaktas vid uppföljningen av tillsynsbeslutet i den delen av beslutet som avser att anmäla kränkande behandling.

Med anledning av ändrad lagstiftning har Skolinspektionen begärt huvudmannen att komplettera sin redovisning. Av kompletteringen framgår att skolledningen har informerat lärare samt elevhälsopersonal den 10 augusti 2026 om de nya bestämmelserna. Informationen följdes även upp av biträdande rektorer den 11 augusti 2026 genom mindre forum stadievis. Personalen i fritidshem informerades om den nya lagstiftningen under en hel studiedag den 26 oktober 2026. Likabehandlingsplanen har även reviderats med den nya lagstiftningen.

Rättslig reglering

Personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling eller trakasserier eller sexuella trakasserier av någon i personalen är skyldig att informera rektorn om detta.

En rektor som får sådan information som avses i andra eller tredje stycket är skyldig att anmäla detta till huvudmannen (6 kap. 10 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav och att ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Erik Almqvist

Beslutsfattare
Signerat av: Erik Almqvist

X Matilda Kaijser

Föredragande
Signerat av: Matilda Atterbom Kaijser